

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa A.J.

przeciwko P. Spółce Jawnej w Ś.

z udziałem nadzorcy sądowego J.O.

o odszkodowanie, wynagrodzenie, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 10 października 2023 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 5 lipca 2022 r., sygn. akt VIII Pa 206/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie, wyrokiem z dnia 15 czerwca 2021 r., po rozpoznaniu sprawy z powództwa A.J. przeciwko P. Spółce Jawnej w Ś. o odszkodowanie, wynagrodzenie i ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, w punkcie I. uchylił wyrok zaoczny z dnia 30 października 2012 r., w punkcie II. zasądził od pozwanej Spółki na rzecz powoda tytułem wynagrodzenia kwotę 7.142,90 zł z ustawowymi odsetkami, z tym że od kwoty 2.000 zł od dnia 11 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty, od kwoty 3.000 zł od dnia 11 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 2.142,90 zł od dnia 11 lutego 2012 r. do dnia zapłaty, w punkcie III. zasądził od pozwanej na rzecz powoda tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy kwotę 4.142,94 zł i tytułem odszkodowania kwotę 9.000 zł, w punkcie

IV. wyrokowi w punkcie II. nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.000 zł, w punktach V. i VI. orzekł o kosztach procesu.

Sąd Okręgowy w Lublinie, wyrokiem z dnia 5 lipca 2022 r., oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy, wskazał, między innymi, że pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego przedstawione w wyrokach z dnia 22 października 2008 r., I UK 76/08 i z dnia 10 sierpnia 2010 r., I PK 56/10, co do możliwości udzielenia pełnomocnictwa w sposób dorozumiany w sytuacji tolerowania przez mocodawcę występowania innej osoby w jej imieniu, w szczególności profesjonalnego pełnomocnika, któremu na pewnym etapie postępowania sądowego pełnomocnictwo bezspornie zostało udzielone w sposób wyraźny. Podkreślił, że pełnomocnik pozwanego radca prawny R.K. był obecny na wszystkich terminach rozprawy przed Sądem Rejonowym. P.P. (reprezentant pozwanego) był obecny na terminie rozprawy wyznaczonym na dzień 12 stycznia 2021 r. Z protokołu rozprawy nie wynika, aby radca prawny R.K. był nieuprawniony do występowania w sprawie w imieniu pozwanego. P.P. w żaden sposób nie wskazywał na to, że radcy prawnemu nie zostało udzielone pełnomocnictwo przez pozwanego, nie kwestionował jego roli procesowej. W toku całego postępowania udzielenie pełnomocnictwa nie zostało zakwestionowane przez pozwanego w jakikolwiek sposób. W związku z tym uznał za niezasadny zarzut apelacji nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 i 5 k.p.c.).

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pozwany zarzucił:

1) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 386 § 2 k.p.c. w związku z art. 378 § 1 k.p.c., przez zaniechanie uchylecia wyroku Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt VII P 527/19, zniesienia postępowania dotkniętego nieważnością i przekazania temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania, w sytuacji wystąpienia w postępowaniu przed Sądem Rejonowym nieważności postępowania określonej w art. 379 pkt 2 *in fine* k.p.c., wynikającej z dopuszczenia do udziału w sprawie w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nienależycie umocowanego pełnomocnika z naruszeniem art. 89 § 1 i 2 k.p.c. oraz z art. 97 § 1 i 2 k.p.c.

2) naruszenie art. 253 k.p.c. w związku art. 245 k.p.c., przez błędne przyjęcie - w sytuacji ustalenia przez Sąd, że podpis na porozumieniu z dnia 16 marca 2012 r. jest złożony przez powoda oraz przy braku dowodu podrobienia treści tego porozumienia - że powód oświadczeń objętych tym porozumieniem nie złożył.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. z uwagi na to, że jest ona oczywiście uzasadniona.

W uzasadnieniu wniosku skarżący wywodził, że zgodnie z art. 89 § 1 k.p.c., pełnomocnik jest obowiązany przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, a także radca Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną. Z kolei, na podstawie art. 89 § 2 k.p.c., w toku sprawy pełnomocnictwo może być udzielone ustnie na posiedzeniu sądu przez oświadczenie złożone przez stronę i wciągnięte do protokołu.

Skarżący podkreślił, że w postępowaniu w niniejszej sprawie przed Sądem Rejonowym Lublin - Zachód w Lublinie VII Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sąd ten dopuścił do udziału w sprawie pełnomocnika pozwanego w osobie radcy prawnego, który nie złożył umocowania w rozumieniu art. 89 § 1 k.p.c. Pozwany nie udzielił również takiego pełnomocnictwa w trybie art. 89 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi

kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga jest oczywiście uzasadniona wówczas, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy jest ono z góry widoczne dla każdego prawnika, bez potrzeby głębszej analizy prawniczej, gdy jest zupełnie pewne i nie może ulegać żadnej wątpliwości, gdy podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie* bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Należy zauważyć, że w przypadku spółki jawnej, zgodnie z art. 29 § 1 k.s.h., każdy wspólnik ma prawo reprezentować spółkę i prawo to dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych spółki (art. 29 § 2 k.s.h.).

Wbrew twierdzeniom skarżącej, P.P. był zatem uprawniony do wykonywania czynności procesowych w imieniu spółki przed wszystkim z racji statusu jej wspólnika.

Należy też podkreślić, że nie jest pełnomocnikiem nienależycie umocowanym w rozumieniu art. 379 pkt 2 k.p.c. pełnomocnik wykonujący czynności procesowe w granicach rzeczywistego umocowania, chociażby w złożonym do akt sprawy dokumencie pełnomocnictwa określono jego węższy zakres, gdy ze sposobu działania w procesie mocodawcy i pełnomocnika (równoczesny ich udział w rozprawach) wynika jednoznacznie, że osoby te łączy stosunek pełnomocnictwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2008 r., I UK 76/08, OSNAP 2010 nr 11-12, poz. 142). Co istotne, nienależyte umocowanie pełnomocnika strony w rozumieniu wskazanego przepisu nie jest równoznaczne z nienależytym wykazaniem tego umocowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2008 r., II PK 235/07, OSNP 2009 nr 15-16, poz. 198). Możliwe jest przy tym potwierdzenie czynności pełnomocnika przez stronę.

P.P. (wspólnik pozwanej spółki), występując na rozprawie w dniu 12 stycznia 2021 r. razem z radcą prawnym R.K., w sposób dorozumiany potwierdził jego umocowanie do działania w imieniu spółki. Świadome akceptowanie występowania tej osoby jako pełnomocnika, świadczące o wiedzy o takim działaniu i brak wobec niego sprzeciwu, może być uznane za konkludentne udzielenie pełnomocnictwa. Pogląd ten opiera się na słusznym założeniu, że ten kto znosi działanie innej osoby jako pełnomocnika, ujawnia wolę jej umocowania. Taki pogląd zbieżny jest ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 20 października 2004 r., I CK 204/04 (OSNC z 2005 nr 10, poz. 176), stwierdzając, że w piśmiennictwie trafnie podkreśla się, że udzielenia pełnomocnictwa dopatrzeć się można nawet w fakcie tolerowania przez mocodawcę występowania danej osoby w jego imieniu. Mamy wówczas do czynienia ze szczególną postacią dorozumianego udzielenia pełnomocnictwa. W przypadku, gdy dokument pełnomocnictwa wskazuje na inny zakres umocowania pełnomocnika niż ten, którego w toku postępowania dotyczą rzeczywiste jego działania, kluczowe jest zatem zbadanie rzeczywistego zakresu udzielonego pełnomocnikowi umocowania celem stwierdzenia czy faktycznie zachodzi jego wadliwość. Punktem wyjścia będzie więc zachowanie strony oraz jej akceptacja podejmowanego przez pełnomocnika zakresu czynności, mając w szczególności na uwadze, że ustawa dopuszcza również ustne udzielenie pełnomocnictwa przez złożenie przez stronę oświadczenia (art. 89 § 2 w związku z

art. 13 § 2 k.p.c., zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 lipca 2019 r., IV CSK 633/18, LEX nr 2691549 oraz z dnia 1 marca 2022 r., II PSK 265/21, LEX nr 3405508). Możliwość następczego potwierdzenia czynności procesowych dokonanych bez umocowania jest w orzecznictwie jednolicie akceptowana, co może przybrać postać potwierdzenia udzielenia pełnomocnictwa bezpośrednio przez udział mocodawcy w czynnościach oraz brak jego sprzeciwu odnośnie do zakresu reprezentacji strony (por.m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2009 r., III CZP 118/08, OSNC 2009 nr 6, poz. 76 i z dnia 20 grudnia 1968 r., III CZP 93/68, LEX nr 866 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 29 września 1998 r., II CKN 529/98, LEX nr 1214908; z dnia 6 kwietnia 2016 r., z dnia 14 lipca 2010 r., V CSK 33/10, LEX nr 738138).

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

[az]

(r.g.)